

Tarih: Temmuz 2006

Milli Reasürans T.A.Ş.
adına sahibi
Cahit NOMER

İnceleme Kurulu
BAŞKAN

Barbaros YALÇIN
ÜYE

Hüseyin YUNAK
ÜYE

Candan EVREN
ÜYE

Ali N. YÜCEL
ÜYE

Feridun ÖZÜNAL

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Y. Kemâl ÇUHACI

İnceleme Kurulu Sekreteri
Gonca GÜNIŞIK

Basın Yayın Koordinatörü
Ebru FERAY

Dizgi
Ebru FERAY

Kapak Dizaynı
Umut SİLE

Renk Ayrımı
OLUŞUR GRAFİK

Baskı
CEYMA MATBAASI
Matbaacılar Sitesi
Yüzyıl Mah. 4. Cad. No.123
Bağcılar - İstanbul

Merkez
Teşvikiye Cad.43/57
34367 Teşvikiye / İstanbul

Tel : 0-212-231 47 30 / 3 hat
E-mail : reasuror@millire.com.tr
Internet: <http://www.millire.com.tr>

Yayın Türü: Yaygın yayın

3 ayda bir yayımlanır.

**Dergide yer alan yazıların
içeriğinden yazı sahipleri
sorumludur.**

İÇİNDEKİLER

15 Yılın Hikâyesi	4
Tarım Sigortasında Yeni Dönem: Devlet Destekli Tarım Sigortası Sistemi	6
Avrupa Birliği 2005/68/EC Sayılı Reasürans Direktifi	9
Standard&Poor's'un Reasürans Piyasası Analizi	15
Bermuda Tam Olarak Nasıl Çalışmaktadır?	21
Katastrofik Modelleme Uzmanına Göre Katastrofik Hasarlar 10 Yıl içinde İki Katına Çıkabilir	23

Reasürör Gözüyle

1 Haziran 2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren ve ülkemiz tarım ve hayvancılık sektörünü tehdit eden önemli risklerin teminat altına alınmasını öngören Devlet Destekli Tarım Sigortası, sadece Tarım Sigortaları açısından değil, aynı zamanda ülkemiz tarım işletmeleri açısından da oldukça önemli bir gelişmedir. Bir sigorta şirketinin tek başına üstlenemeyeceği, özellikle don ve kuraklık gibi katastrofik olayların teminat altına alınmasını sağlamak amacıyla uygulamaya geçirilen bu sistem ile; tarım işletmeleri nezdinde sigorta bilincinin artırılması ve sigorta şirketleri arasındaki mevcut haksız rekabetin önlenerek, her bakımdan işbirliğinin yaratılması amaçlanmaktadır. Bu amaca ulaşmada gerek primlerin ödenmesi, gerekse reasürans teminatına katılım konularında devlet desteği son derece önemli olmaktadır. İlgili kanun gereği kurulmuş ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi A.Ş. olarak tanımlanmış bir şirket tarafından işletilecek olan bu sistem hakkındaki ayrıntılı bilgiler, Şirket'in Genel Müdürü Sayın Bülent Bora tarafından verilmektedir.

Avrupa Birliği Finansal Hizmetler Eylem Planı'nun bir parçası olan ve 9 Aralık 2005 tarihinde Birliğin Resmi Gazetesi'nde yayınlanarak yürürlüğe giren Reasürans Direktifi, reasürans işlem ve faaliyetlerinde, Birlik üyesi ülkeler arasındaki sınırları kaldırarak, sadece işlemlerde serbestlik getirmeyi amaçlayan 1964 tarihli Direktif'in aksine, oldukça kapsamlı bir düzenleme getirmektedir. Ancak, kapsadığı bir çok konuyla ilgili olarak Direktif, ayrıntılardaki düzenlemeleri, benimsenmek istenen Tek Piyasa'nın özünü aykırı olmamak kaydıyla Üye ülkelerin kararına bırakmıştır. Normal olarak 9 Aralık 2005 tarihinden itibaren iki yıl içerisinde uygulanmaya başlayacak olan Direktif, bazı zorunlu haller için bir yıl ek süre tanımıştır. Dergimizin bu sayısının içeriğinde, Avrupa Birliği'ne girme amacındaki ülkemiz için olduğu kadar, ülkemizin tek yerel reasürörü olan Şirketimiz için de önemli bir gelişme olan 2005/68/EC sayılı Direktif'in ayrıntıları hakkında bir çalışma yer almaktadır.

Dergimizin Yabancı Basından Haberler Bölümü'nde ise, Standard&Poor's gibi önemli bir rating kuruluşunun yapmış olduğu Reasürans Piyasasına ilişkin analizler, özellikle katastrofik teminatlar açısından önemli bir piyasa haline gelen Bermuda piyasasının ne şekilde çalıştığına dair bir makale ve katastrofik hasarların önümüzdeki 10 yıl içerisindeki olası gelişimini kısaca açıklayan bir çalışma yer almaktadır.

15 Yılın Hikâyesi

1 Haziran 1991 tarihinde, yani 15 yıl önce bugünlerde Reasürör Dergisi yayın hayatına başlarken, Millî Reasürans olarak amacımız, Türk sigorta şirketlerine gerek teknik, gerekse istatistiki bilgi vermeyi ana işlevi olarak gören, bunun yanı sıra, sektör çalışanları için bir tartışma ve düşünce platformu oluşturan bir dergi yayınlamaktı. Nitekim, bu amacımızı, “sigorta sektörünün her branşından uzman kişilerin değişik konulardaki telif yazılarıyla yayınlamaya destek olacaklarını umut etmekteyiz. Böylece, Reasürör Dergisi sadece şirketimize değil, tüm sektörümüze ait bir platform olabilecektir” cümleleriyle, ilk sayının başyazısında açıkça ifade etmiştik.

Yayın hayatımızdaki 15 yılın muhasebesini yaptığımızda, bu amacımızı belli bir ölçüde gerçekleştirebilmiş olduğumuza düşünmekteyiz. Reasürör Dergisi, elinden geldiğince ve imkanlar elverdiği ölçüde Türk

sigortacılık sektörüne teknik anlamda bilgi sağlamaya çalışmış, bu süre içerisinde tüm branşları içeren sigortacılık, reasürans ve genel mahiyette 335 telif ve çevirinin yanı sıra, zorunlu sesyon devri döneminde tarafımıza intikal eden işler çerçevesinde derleyebildiğimiz, prim ve hasarlara ilişkin istatistiki çalışmaları da sektör çalışanları ve araştırmacıların yararlanmasına sunmuştur. Ancak, başlangıçta da ifade etmiş olduğumuz, “tüm sektörümüze ait bir platform” olma amacımızı, maalesef tam anlamıyla gerçekleştiremediğimizi itiraf etmek durumundayız. Reasürör Dergisi’ni yayınlamaya başlarken hiç ummadığımız, ancak bizim açımızdan oldukça sevindirici bir gelişme, akademik çevrelerin dergimize göstermiş olduğu olağanüstü ilgi olmuştur. Bu gelişmede, şirketimiz tarafından, 1997-2003 yılları arasında yedi yıl süreyle düzenlenen ve yaklaşık yarısı akademik çevrelerden olmak üzere toplam

101 çalışmanın katıldığı “Sigortacılık Sektörü Bilimsel Çalışma Yarışması”nın çok büyük bir katkısı söz konusudur.

15 yıl içerisinde dergimizde yer verdiğimiz, 178 telif ve 157 çeviri olmak üzere toplam 335 çalışmanın branşlar itibarıyla ayırımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Reasürans ve Genel İçerikli Sigorta	192
Yangın	39
Nakliyat	38
Kaza	36
Hayat ve Sağlık	30
Toplam	335

Ciddi ve güvenilir yabancı kaynaklarda yer alan, dünya sigorta ve reasürans piyasalarına ilişkin güncel araştırma yazıları ve haberlerin yanı sıra,

sigorta ve reasüransın teknik esasları ve prensipleri hakkındaki çalışmaları dilimize çevirerek araştırmacıların yararlanmasına sunmak, yukarıda ifade ettiğimiz, dergimizin genel amacına yönelik bir düşüncedir. Bu düşünceden hareketle, yayına başladığımız ilk günden beri hemen her sayıda, güncel bir konu, teknik bir prensip veya esasa ilişkin birkaç çeviriye yer verilmiştir ve bu çalışmalar tamamen şirketimiz çalışanları tarafından yapılmıştır.

Bu amacımızı desteklemek üzere, Dergimiz, her 10 sayıda bir, son 10 sayıda yayınlanan tüm telif ve çevirileri, yukarıdaki tabloda belirtilen kategorilere uygun bir şekilde ayırarak, "İndeks" başlığı altında yayınlamakta ve böylece, sigortacılık sektörü çalışanlarına ve araştırmacılara kolaylık sağlanmaktadır.

Ekonomisi dünyanın en büyük 20 ekonomisi arasında yer almasına rağmen, sigorta konusunda güvenilir kaynakların yapmış oldukları, toplam prim üretimi sıralamalarında ülkemizin yeri maalesef, 50'li basamaklar olmaktadır. Gerek kişi başına düşen sigorta primi, gerekse gayri safi millî hasıla içerisindeki sigorta priminin payı bakımından yapılan sıralamalarda ise, durum daha da kötüdür. Bu olumsuzluğun bir çok nedeni olmakla birlikte, ekonomik büyümenin topluma dengeli bir şekilde yansıtılmamasına bağlı olarak, kişilerin sigorta harcamaları için ayırabilecekleri kaynakların çok kısıtlı olması veya hiç olmaması, sigorta bilincinin yeterince gelişmemiş olması, devletin sigorta sektörüne olan ilgisizliği en bilinen nedenlerdir. Sigorta şirketleri, ellerindeki tüm im-

kanları kullanarak bu engelleri aşmaya çalışmakta ve belli bir ölçüde de başarılı olmaktadır. Ancak, sigorta şirketleri, her alanda, özellikle halkın sigorta bilincinin gelişmesine doğrudan ve dolaylı etkiye bulunabilecek elemanlarını çok iyi eğitmek durumundadırlar.

Millî Reasürans'ın yayın organı Reasürör Dergisi, 15 yıllık yayın hayatı boyunca, bir reasürör hizmeti olmanın ötesinde, sigorta şirketlerinin kendi elemanlarını eğitmek konusundaki çabalarına küçük bir katkı sağlamak amacıyla olmuştur ve bundan sonraki dönemde de bu amacına yönelik faaliyetlerini devam ettirmeye çalışacaktır. Bu çabalarımızda, sektör çalışanlarının bizim açımızdan son derece önemli katkılarının artarak devam edeceği umudunu taşımaktayız.

Tarım Sigortasında Yeni Dönem: Devlet Destekli Tarım Sigortası Sistemi

Tarım sektörü, dünya nüfusu açısından taşıdığı kritik önemin yanı sıra ekonomik, sosyal, siyasal, teknolojik ve kişisel risklerden yüksek düzeyde etkilenen, son derece hassas bir faaliyet sahası olarak kendine özgü bir yapıya sahiptir. Bu açıdan bakıldığında, tarımın insanlığın beslenmesindeki fonksiyonunu etkili bir şekilde yerine getirmesi; tarımsal üretimi tehdit eden risklerin yönetimiyle doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle, gelişmiş ülkeler, uyguladıkları çeşitli korumacılık politikaları, "Risk Yönetim Programları" ve bu programlar içerisinde önemli bir yer alan; "Tarım Sigortaları Uygulamaları" ile risk paylaşımını ve transferlerini gerçekleştirmektedirler. Ülkemizde de tarım sektörünü tehdit eden risklerin teminat altına alınabilmesi amacıyla bir sigorta mekanizmasının devreye sokulması düşünülmüş ve bu amaçla 14/06/2005

tarihli 5363 sayılı "Tarım Sigortaları Kanunu" çıkarılmıştır.

Bu Kanuna göre;

- Kanun kapsamına alınan riskler ile ilgili olarak yapılacak sigorta sözleşmelerinde standardın sağlanması, riskin en iyi koşullarda transferi için uygun ortam oluşturulması, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi ve tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması amacıyla yönelik olmak üzere bir Sigorta Havuzu kurulmuştur.
- Bu Havuza ilişkin tüm iş ve işlemler, bu havuza katılan sigorta şirketlerinin eşit hisselerle ortak olacakları bir işletici şirket tarafından yürütülmektedir.
- Sigorta şirketleri poliçeleri kendi adlarına düzenlemekte, ancak riskin ve pri-

min %100'ünü zorunlu olarak Havuza devretmektedirler, ihtiyari olarak da Havuzda oluşan riskten retrosesyon yoluyla pay alabilme hakları vardır.

- Devlet, bu Kanun kapsamında yapılacak sigorta sözleşmelerine münhasır olarak çiftçi adına sigorta primine destek sağlamaktadır. Devlet prim desteğinin miktarı her yıl ürün, risk, bölge ve işletme ölçeği itibarıyla, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecektir.

Havuz Uygulaması ile;

- Bir sigorta şirketinin tek başına üstlenemeyeceği kuralık ve don gibi katasstrofik risklerin teminat kapsamına alınabilmesi,
- Reasürans katılımının teşvik edilerek reasürans kapasitesi ve kapsamının genişletilmesi,
- Sigorta şirketlerinin bilgi,

perleri Siciline kayıtlı eksperler vasıtasıyla yapılacak hasar tespitleri sonucunda belirlenen tazminatlar Havuz tarafından sigortalılara ödenecektir. Bitkisel ürün sigortalarının hasar tespitleri ziraat mühendislerinden, ziraat tekniker ve teknisyenlerinden, çiftlik hayvanları sigortalarının hasar tespitleri ise veteriner hekimlerden oluşan eksperler tarafından yapılacaktır.

Satılacak Sigorta Türleri:

- Bitkisel Ürün Sigortası: Sigorta konusu, tüm Türkiye’de, tarla, bağ ve bahçelerde yetiştirilen her türlü bitkisel üründür. Teminat kapsamı, sigorta konusu olan üründe dolu, yangın, fırtına, heyelan ve hortum nedeniyle oluşan hasarlardır. Bu teminata 90 ilçede don nedeniyle oluşacak hasarlar da dahil edilmiştir.
- Sera Sigortası: Sigorta konusu, tüm Türkiye’de seralarda yetiştirilen her türlü bitkisel üründür. Teminat kapsamı, sigorta konusu olan üründe ve seranın kendisinde veya teçhizatında dolu, yangın, fırtına, heyelan ve hortum nedeniyle oluşan hasarlardır.
- Hayvan Hayat Sigortası: Sigorta konusu, tüm Türkiye’de ön soy kütüğü ve soy kütüğüne kayıtlı olan süt sığırlarıdır. Teminat kapsamı, sigorta konusu olan süt sığırlarının genel şartlarda ta-

nımlanmış nedenlerle ölmeleridir.

- Kümes Hayvanları Sigortası: Sigorta konusu, tüm Türkiye’de kapalı sistemde üretim yapan biyogüvenlik ve hijyen tedbirleri almış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanlarıdır. Teminat kapsamı, sigorta konusu olan kümes hayvanlarının genel şartlarda tanımlanmış nedenlerle ölmeleridir.

Devlet Desteği:

28 Şubat 2006 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Devlet Desteği %50 olarak belirlenmiştir. Diğer bir deyişle Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında yapılacak sigortaların prim tutarlarının yarısı çiftçi, diğer yarısı Devlet tarafından ödenecektir.

Devlet desteğinden yararlanabilmek için, bitkisel ürün ve sera sigortası yaptıracak çiftçilerin Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı nezdinde bulunan Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olması, sigortalanacak süt sığırlarının soy kütüğüne kayıtlı olması, tavuk çiftliklerinin ise kapalı sistemde üretim yapan biyogüvenlik ve hijyen tedbirlerini almış işletmeler olması gerekmektedir.

Şu Anda Geline Nokta:

Havuz Yönetim Kurulu, sistemin başlaması için gerekli tüm çalışmaları hemen hemen tamamlamıştır. İşletici şirket

ile sözleşme yapılmış olup, Havuza iştirak eden sigorta şirketleri ile yapılacak sözleşmeler de hazırlanıp ilgili şirketlere gönderilmiştir.

Yönetmelikler, standart poliçeler, tarife ve talimatlar, genel ve teknik şartlarla ilgili çalışmalar sonuçlandırılmış olup, 01.06.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Havuzun kullanacağı sistemin donanımı satın alınmış, kurulumu tamamlanmış ve çalışır duruma getirilmiştir. Sisteme ilişkin yazılımın üretim modülü (poliçe düzenlenmesi) bitkisel ürün ve hayvan hayat sigortaları için tamamlanmış olup, şu anda sigorta şirketlerince kullanılmaya başlanmıştır.

A. Bülent BORA

**TARSİM (Tarım Sigortaları
Havuz İşletmesi A.Ş.)
Genel Müdürü**